

Evalueringsrapport

Frikommuneforsøg om drift af kommunal 10. klasse i gymnasiregi
- et samarbejde mellem Odsherred Kommune og Odsherreds
Gymnasium

ODSHERRED
KOMMUNE

Indhold

Indledning	3
Evalueringsmetoden	3
Beskrivelse af forsøget.....	4
Beskrivelser af målgruppen og forsøgets intentioner fra 2011	4
Udformning af samarbejdsaftale + lejekontrakt med kommunen.....	4
Ledelse og økonomi.....	5
Projektperioder	5
Undervisere	5
Sygdom og vikardækning	6
Undervisning og elever	6
Forsøgets resultater og konklusioner.....	7
Målet: Øget sammenhæng og bedre overgang mellem folkeskole og gymnasium.	7
Målet: mere ambitiøs 10. klasse	9
Målet: sikring af, at der undervises i fag, der er vigtige for at kunne gennemføre gymnasiet	10
Målet: udvikling af elevernes sociale kompetencer	10
Effekter for forsøgets målgruppe	10
Økonomiske konsekvenser.....	10
Øvrige positive eller negative virkninger	11
Udfordringer efter juni 2016.....	11
Kort opsummerende konklusion	12

Vedlagt bilag i pdf-format

Indledning

I august 2011 fik Odsherred Kommune godkendt et frikommuneforsøg om drift af vores almene 10. klasse på vores lokale gymnasium - Odsherreds gymnasium. Forsøget er dermed i gang med 5. skoleår og skal nu evalueres i henhold til de rammer, der er beskrevet i "Bekendtgørelse om offentliggørelse og evaluering af forsøg i frikommuner". Disse overordnede rammer danner - sammen med den kommunale beskrivelse af forsøget og dets mål - rammen for evalueringsrapportens opbygning og indhold.

Målene blev ved forsøgets start formuleret som følgende:

- øget sammenhæng
- bedre overgang mellem folkeskole og gymnasium
- mere ambitiøs 10. klasse
- sikring af, at der undervises i fag, der er vigtige for at kunne gennemføre gymnasiet
- udvikling af elevernes sociale kompetencer

Evalueringsmetoden

Evalueringen er tilrettelagt og gennemført i et samarbejde mellem ledelsen på Odsherreds Gymnasium, koordinator for GYM10 og Odsherred Kommunes fagcenter - Dagtilbud og Uddannelse. I udarbejdelsen af evalueringsrapporten er der i høj grad trukket på de årlige evalueringer af GYM10-tilbuddet, herunder interviews med tilbuddets lærere og spørgeskemaer til tilbuddets elever. Derudover er der gennemført semistrukturerede fokusgruppeinterviews i januar og februar 2016 med nuværende og tidligere GYM10 elever, hvor eleverne spørges til mål og indhold i GYM10 (ud fra de opstillede mål) og den betydning, som GYM10 har haft for elevernes overgang til og skolegang på gymnasiet (se bilag 1). Disse interviews er gennemført af kommunens skolekonsulent.

Der er udsendt et spørgeskema til nuværende forældre i GYM10, som afdækker forældrenes holdninger og oplevelser i forhold til tilbuddets undervisning og pædagogiske indsatser på parametrene personlige kompetencer, sociale kompetencer, elevernes engagement etc (se bilag 2).

Nordvestsjællandss UU har leveret data på tilbuddets elever på følgende parametre: uddannelsesvalg, frafald fra valgte ungdomsuddannelse og det generelle uddannelsesmønster for unge i kommunen.

I forhold til de kommunalt opstillede mål med forsøget er der en stor mulig fortolkningsmargen, som vi har drøftet i evalueringsgruppen. Hvordan måler man på forhold som sammenhæng, ambitionsniveau og sociale kompetencer? Endvidere er 4 af målene formuleret relativt i forhold til et ikke klart skitseret sammenligningsgrundlag og udgangsposition.

Vi har derfor valgt at trække på de beskrivelser, der ligger til grund for de aktuelle uddannelsesparathedsvurderinger. Desuden spørges der undersøgende ind til elevernes tanker og oplevelser i forhold til tilbuddets mål, så begreberne defineres og uddybes i dialogen med eleverne.

Beskrivelse af forsøget

Projektet vil blive beskrevet ud fra en række relevante parametre, sådan som de har været udformet og forandret gennem forløbet fra 2011-2016. Beskrivelsen berører dermed også en række positive og negative konsekvenser i den hverdag, som GYM10 har fungeret i. Beskrivelsen er primært udformet af gymnasiets rektor. Den nuværende rektor er dog ikke den samme som ved forsøgets start.

Beskrivelser af målgruppen og forsøgets intentioner fra 2011

Overordnet set var baggrunden, at man gerne så flere unge i Odsherred tage en gymnasial ungdomsuddannelse og at man (i forhold til 10. erhverv) også gerne ville have indgang til EUC-uddannelsen i nærområdet. Desuden var ordningen rettet mod unge, der har gennemført 9. klasse og har behov for yderligere faglig og personlig kvalificering for at kunne vælge og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Nedenstående beskrivelse dækker det samlede 10. klasses tilbud i Odsherred Kommune fra 2011, da de to tilbud blev tænkt i en sammenhæng:

10. klasse er for de unge, der har brug for yderligere kundskaber, lyst til at møde en masse nye unge mennesker og som har brug for et ekstra år til at udvikle sig både fagligt og personligt. Odsherred Kommune tilbyder 10. klasse med to retninger - en erhvervsrettet og en der forbereder til de gymnasiale uddannelser. Begge retninger ender med en 10. klasse eksamen.

Erhvervsrettet 10. klasse

En erhvervsrettet 10. klasse på "Savklingen" i Asnæs som drives af EUC-Nordvestsjælland. Dele af undervisningen foregår på EUC i Holbæk og på denne måde skabes tryghed omkring det at skulle starte en erhvervsrettet ungdomsuddannelse. Der undervises året igennem i fagene dansk, matematik og engelsk. Der er, på den erhvervsrettede 10. klasse, stort pædagogisk fokus på vejledning af den unge i forhold til valg af ungdomsuddannelse og på den unges "uddannelsesparathed" (som kan være nogle personlige kvalifikationer der kan trænes). Endvidere er det en del af tilbuddet, at der reageres hurtigt på tegn på frafald eller dårlig trivsel.

Boglig 10. klasse

En boglig 10. klasse på Odsherred Gymnasium (OG) i Asnæs som drives af Bobjergsskolen. Den unge oparbejder selvtillid og tryghed i forhold til at starte på en gymnasial uddannelse. Gennem undervisningen, på 10. klasse niveau, opdateres faglige områder. Som elev i 10. klasse på OG bliver man en del af gymnasiemiljøet. Man deltager i foredrag, fester og andre fællesskabsorienterede tiltag. Der er mulighed for at vælge mellem linjerne "Sport og Sundhed", "Samfund & It" eller "Kommunikation & Medier"

Udformning af samarbejdsaftale + lejekontrakt med kommunen

Før projektstart blev der udformet en samarbejdsaftale om projektet som primært gik på aflønning, tid, fagligt indhold m.m. Derudover blev der udformet en lejeaftale - udgifter for brug af 2 klasselokaler og adgang til skolens øvrige faciliteter. Lejesummen udgjorde 250.000 kr.

Da driften og budgettet overgår til Odsherreds Gymnasium i 2014, redigeres samarbejdsaftalen en del, eftersom den bliver udformet på nogle overordnede mål, som projektet skal opfylde og en model for beregning af budgettet. Lijekontrakten forblev den samme gennem perioden (Se bilag 3).

Ledelse og økonomi

Projektet startede i august 2011. Allerede dengang overvejede man, at Odsherreds Gymnasium skulle stå for driften af GYM 10. Det kunne de imidlertid ikke få tilladelse til. Derfor blev driften af projektet lagt på den lokale folkeskole, Bobjergskolen. Lederen af Bobjergskolen havde den formelle ledelse og ansvar for projektet. En af lærerne i GYM10 varetog en koordinatorfunktion de første år. Da Odsherreds Gymnasium overtager driften tildeles koordinatoropgaven til en anden lærer, og vedkommende får 1 arbejdsdag pr. uge til administrative opgaver og ledelsesopgaver omkring GYM 10.

Budget og økonomi for GYM 10 indgik de første år i Bobjergskolens samlede økonomi. Hertil kom, at projektet blev startet meget hurtigt, så det første halve år, var der en del vanskeligheder forbundet med at få midler til bøger m.m. til GYM 10. Dette gav lærerne en dårlig oplevelse af projektets start.

Undervejs forsøgte man at overføre driften fra Bobjergskolen til Odsherreds Gymnasium. Det mislykkedes i 2012/13, da det var uklart, hvad udgifterne til projektet reelt udgjorde. Efter endnu et skoleår, hvor Bobjergskolen stod for driften af GYM 10, øremærkede man udgifterne, og de indgik så i de forhandlinger, der ledte til en overdragelse af projektet, hvor Odsherreds Gymnasium fik styringen og budgetansvaret for GYM 10. Dette starter 1/8-2014.

Odsherreds Gymnasiums driftsbudget indeholder en lærernorm til undervisning af 2 klasser. Hertil kommer en række tillægsydelse, som reguleres ift det præcise elevantal (jf. bilag 4)

Projektperioder

Det har været en udfordring, at projektet i flere omgange er blevet omstruktureret typisk efter en periode på 1-1½ år ad gangen. Det har betydet, at der løbende har været usikkerhed om, hvorvidt projektet skulle fortsætte/i hvilken form det skulle fortsætte, og hvem der skulle styre projektet. Man skal allerede være parat til at præsentere det kommende skoleårs model for 10. klasse i slutningen af efteråret, året før skolestart. Derfor har man næsten skulle forhandle vilkår og rammer for GYM 10 projektet umiddelbart efter, at projektet var blevet sat i søen. Der har manglet et længerevarende kontinuerligt forløb, fordi det ikke har passer ind i de formelle administrative kommunale rammer, men krævede frikommunetilladelse m.m. Den 2-årige aftale, der blev lavet i 2014 for GYM 10, har derfor været gavnlige ift flow og langtidspanlægning. Vi har i højere grad kunnet evaluere og lave løbende justering af undervisningen i indeværende år/kommende skoleår. Det er et parameter, der er værd at tage højde for fremadrettet.

Undervisere

I starten udgjorde lærerne på GYM 10 en blanding af lærere, som kun underviste på GYM 10 projektet. Derudover blev enkelte fag varetaget af lærere, som ellers havde alle deres timer på Bobjergskolen (fx fysiklæreren). Endelig var der også en gruppe gymnasielærere, som underviste i GYM 10. Gymnasielærernes timer udgjorde i starten et antal timer svarende til en fuldtidslærer. Denne lærerkonstruktion gentages på samme vis i 2012, men herefter reduceres andelen af gymnasielærere.

Gymnasielærerne havde vanskeligt ved at undervise GYM10 eleverne, eftersom det er en målgruppe, der har brug for særlige pædagogiske og relationelle hensyn. Gymnasielærernes spidskompetence ligger i fagligheden, og selv om der er kommet et

større og større fokus på mere pædagogiske og relationelle kompetencer i gymnasieskolen i forbindelse med den større andel af unge, som vælger gymnasiet, så har gruppen af 10. klasse elever ofte et stort behov for særlige hensyn og lærere, som er gode til at arbejde med elevernes selvtillid og give dem anerkendelse.

Derfor er man gennem forløbet i højere grad gået over til, at undervisningen af GYM 10 elever primært varetages af folkeskolelærere. Gymnasielærerne anvendes primært ifm valgfag og introduktion til nogle af de fag, som GYM 10 eleverne skal vælge imellem, hvis de skal på STX (2. fremmedsprog (fransk og spansk), kreative fag (medie, billedkunst og musik). Odsherreds Gymnasium har en gruppe lærere, som tidligere i deres arbejdsforløb har undervisningserfaring fra folkeskolen. Denne lærersammensætning har både haft positive og negative konsekvenser. For de elever, der fortsætter på STX, ser det ud til, at kendskab til gymnasiets lærere har en positiv overgangseffekt - se også nedenstående fra interview med elever fra GYM10. for de elever, der søger væk fra gymnasiet, har lærersammensætningen oplagt ikke samme betydning.

Det er en udfordring, at der kun er 3 folkeskolelærere på GYM 10 projektet. De mangler kolleger til faglig sparring - især ift 10. klasse problematikker. I indeværende skoleår har vi forsøgt at koble dem til fagudvalgsmøderne med overbygningslærerne fra de almene folkeskoler. Dertil kommer at de selvfølgelig kan få faglig sparring fra gymnasielærerne ift deres fag, men ikke ift anvendelse af dette i den konkrete undervisning.

Odsherreds Gymnasium har søgt og fået tildelt et forsøgs- og udviklingsprojekt fra Undervisningsministeriet, som handler om faglige overgange fra folkeskolen til gymnasiet. I dette forsøgsarbejde udnytter vi muligheden for, at GYM 10 lærerne og gymnasielærerne kan blive klogere på elevernes faglige niveau i henholdsvis 10. klasser og 1.g. Dette skulle støtte opbygningen af realistiske forventninger til elevernes faglige niveau hos gymnasielærerne. Projektet skal ligeledes gøre overgangen lettere for eleverne, når de starter i gymnasiet, eftersom de er blevet introduceret til stof og arbejdsmetoder, som de møder i gymnasiet. De bør derfor ikke opleve at det er en "helt ny verden", de starter i.

Sygdom og vikardækning

GYM 10 udgør reelt en "lille skole", med kun 2 klasser og 3 lærere. Det er meget sårbart, da en sygedag hos en enkelt lærer, svarer til at 25-30% af undervisningen bliver afløst. På grund af det lille antal lærere var det i starten svært at vikariere for de to andre lærere, da de typisk er optaget på samme tid. I starten var det Bobjergskolen, som modtog sygemeldinger og skulle sørge for vikardækning. Dette fungerede imidlertid ikke særlig hensigtsmæssigt. Da Odsherreds Gymnasium overtager projektet i 2014, sikrer vi, ved hjælp af gymnasielærergruppen, at det er muligt, med kort varsel, at sikre vikardækning.

Undervisning og elever

Man havde i starten et obligatorisk krav til både fysik og tysk. Det gav kommunen et manglende tilbud til den "midtergruppe", som ikke ønskede at gå på Erhverv 10, men som omvendt ønskede en blanding af boglige og kreative fag. Fagtilbuddet og tilrettelæggelsen af valgfag er efterfølgende blevet justeret. Der er ikke krav om fysik og tysk, men eleverne opfordres til at tage disse fag, hvis de efterfølgende ønsker at fortsætte på en gymnasial uddannelse.

Odsherreds Gymnasium arbejder med relationerne mellem 1.g og GYM 10 eleverne (fælles opstart på skoleåret, introuger der ligner hinanden i udformning, fælles introfest efter hytteturene, deltagelse i skolens elevråd, mulighed for deltagelse i skolens musical, frivillig idræt m.m.).

Forsøgets resultater og konklusioner

Afsnittet er bygget op ud fra de mål, der er formuleret for forsøget.

Målet: Øget sammenhæng og bedre overgang mellem folkeskole og gymnasium.

Til belysning af dette mål er indhentet kvantitative data fra UU Nordvestsjælland og Odsherreds Gymnasium på GYM10 elevernes uddannelsesvalg og elevernes frafald fra den valgte ungdomsuddannelse. Endvidere bruges de kvalitative fokusgruppinterviews med tidligere GYM10 elever, som nu går på Odsherreds Gymnasium, suppleret af resultaterne af de årlige spørgeskemaundersøgelser blandt eleverne. Der trækkes også på data fra spørgeskemaet til forældrene til de nuværende GYM10-elever, hvor dog kun 1/3 af forældrene har svaret.

Elevernes uddannelsesvalg efter 10. klasse på GYM10

	Erhverv	Gym. Udd	Individ.	Andet ¹	i alt
2012	14,60%	62,50%	0%	22,90%	100,00%
2013	27,50%	62,50%	0%	10%	100,00%
2014	10,60%	85,10%	0%	4,30%	100,00%
2015	24%	70%		6%	100%

Kilde: Ungdommens uddannelsesvejledning Nordvestsjælland og OG/Odsherreds Gymnasium (OG: data 2015)

Sammenlignes tallene fra ovenstående tabel med de samlede tal for uddannelsesvalg hos kommunens 10. klasses elever ligger andelen af GYM10 elever, der vælger en erhvervsuddannelse, generelt under den kommunale procentdel, der vælger erhvervsuddannelser². Andelen der vælger en gymnasial uddannelse ligger for årene 2012, 2013 og 2015 lige under den samlede kommunale procentdel. I året 2014 ligger andelen af GYM10 elever, der vælger en gymnasial uddannelse ca 15% over den samlede kommunale procentdel

¹ kategorien andet dækker over produktionsskole, ophold i udlandet, arbejde m.fl

² I denne sammenhæng er det relevant at nævne EUD10 og driften af dette tilbud i tilknytning til en lokal virksomhed

GYM10-Elevernes uddannelsesstatus fordelt på skoleår i absolutte tal

Skoleår	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Afsluttet	24	11	
I gang	14	45	44
Ingen	16	17	13
I alt	54	73	57

Kilde: Ungdommens Uddannelsesvejledning Nordvestsjælland

De tidligere GYM10 elever udtrykker i de kvalitative fokusgruppeinterviews følgende i forhold til målene "Øget sammenhæng og bedre overgang". Eleverne oplever overgangen til gymnasiet forskelligt, afhængigt af om eleven går i 1.g eller 2.g nu. Eleverne, der går i 1.g nu, følte sig bedst fagligt klædt på til overgangen. De beskriver, at lærerne i GYM10 lavede differentierede opgaver og arbejdede målrettet med det faglige niveau i fagene i tilknytning til gymnasiets lærere. De nuværende 2.g elever oplevede ikke på samme måde fagligt at blive klædt på til gymnasiet - "lærerne var for slappe", den faglige progression i løbet af GYM10 skoleåret var ikke så stor, som en del af eleverne forventede. Det ser dermed ud til, at de løbende ændringer i organiseringen af tilbuddet har haft en effekt.

Begge tidligere elevgrupper udtrykker, at deres overgang til gymnasiet blev styrket på de sociale og modenhedsmæssige parametre, at de følte sig mere klar til at skulle i gymnasiet. Eleverne udtrykker en styrkelse i forhold til tryghed og tilhørsforhold til gymnasiet, egen selvstændighed og indstilling til skolearbejdet - "vi kendte skolen og kantinen" som en af eleverne udtrykte det. Dette træk fra interviewene genfindes i de årlige gennemførte evalueringer af tilbuddet. Dette forhold er først blevet tydeligt for eleverne efter, at de er startet på gymnasiet. Eleverne udtrykker endvidere, at der er et tydeligt hierarki mellem GYM10 eleverne og gymnasiets elever.

Ovenstående understøttes af spørgeskemaundersøgelsen blandt forældrene, hvor langt størstedelen af forældrene udtrykker, at de er tilfredse/meget tilfredse med skolens pædagogiske indsats i forhold til elevernes undervisning, udvikling af sociale og personlige kompetencer og elevernes engagement.

GYM10 informerer i samarbejde med UU-vejlederne om de forskellige ungdomsuddannelser, men der arbejdes - som målet tilsiger - primært med overgangen til det almene gymnasium. I spørgeskemaundersøgelsen blandt de nuværende elever er elevgruppen delt på spørgsmålet om, hvorvidt GYM10 forbereder til at læse videre (se bilag 5).

Målet: mere ambitiøs 10. klasse

Vurderingen af dette mål har været genstand for en del dialog og refleksion. Er det tilbuddet som sådan, der skal være mere ambitiøst og kan man overhovedet iagttage om et tilbud er ambitiøst eller er det de enkelte elever i tilbuddet, der skal blive mere ambitiøse omkring sig selv og deres skolegang, mens de går i GYM10. Til belysning af dette mål trækkes der på data om fravær, lærerinterviews, de årlige evalueringer og de kvalitative interviews med nuværende og tidligere GYM10-elever.

Der har på nogle årgange og i nogle klasser været tegn på stigende fravær hen over skoleåret. Det er vigtigt at sammenholde dette med elevgruppens hidtidige skoleadfærd, idet størstedelen af eleverne udtrykker, at de pjækker mindre end i 9. klasse. Endvidere udtrykker eleverne, at de overvejende kommer til tiden og afleverer opgaver til tiden. I elevinterviewene fremfører nogle elever (såvel nuværende som tidligere), at de kunne ønske sig et højere fagligt niveau og mere differentierede opgaver og arbejdsformer, men samtidig udtrykker de samme elevgrupper, at niveauet er passende i den fast tilbagevendende spørgeskemaundersøgelse. En overvejende del fremfører, at det faglige niveau er for tæt på 9. classes niveau gennem skoleåret. De elever, der havde "et dårligt år i 9.", udtrykker større tilfredshed med det faglige niveau. Eleverne er generelt positive over for de forløb, hvor gymnasielærere har været en del af undervisningen i GYM10, hvilket de nuværende elever udtrykker, at de gerne vil have mere af, hvilket er en vigtig pointe for gymnasiet fremadrettet, hvis projektet lever videre.

Halvvejs i forsøgets forløb blev foretaget den disposition, at al undervisning overgik fra gymnasielærere til folkeskolelærere. Denne disposition skal måske revurderes med henblik på en vekselvirkning. Valgfagene og organiseringen af disse udtrykker de nuværende elever sig positivt omkring. Undervisningen er alsidig, differentieret og motiverende.

Det kan se ud til, at ovenstående forhold også er afhængige af den elevgruppe, man er en del af, hvilket gør det oplagt at arbejde med klassekulturen på disse områder. I interviews med tilbuddets lærere fremføres det da også, at der i nogle elevgrupper kan spores en stigende "slaggermentalitet" i løbet af skoleåret med stigende brug af sociale medier i undervisningen. Tilbuddet har handlet aktivt på nogle disse forhold med målrettet skole-hjemsamarbejde, individuelle elevsamtaler om motivation/deltagelse og strukturerede opstartsforløb efter sommerferien.

Elevernes svar er stort set enslydende, når der spørges til personlige kompetencer (selvstændighed, "klare det jeg sætter mig for" etc), personlige ambitioner, modenhed og afklarethed i forhold til uddannelsesvalg - GYM10 har styrket elevernes ambitioner og kompetencer på disse felter.

I forhold til elevernes karakterer, udtaler de tidligere GYM10 elever, at de opnåede bedre karakterer til FS10, end de gjorde til FSA. Iagttages karakterlisterne for GYM10-eleverne hen over skoleårene ligger elevernes gennemsnitlige afgangskarakterer i dansk generelt bedre end i matematik, hvilket harmonerer med de øvrige kommunale gennemsnitlige afgangskarakterer.

Målet: sikring af, at der undervises i fag, der er vigtige for at kunne gennemføre gymnasiet

Alle elever undervises i dansk, engelsk og matematik. Men som nævnt i beskrivelsen af forsøget og dets udvikling fjernede man hurtigt tysk og fysik fra de obligatoriske fag, idet man tog højde for den mellemgruppe af elever, som havde søgt tilbuddet som en almen 10. klasse. Tilbuddet arbejder siden denne ændring gennem undervisningsdifferentiering med elevernes forskellige faglige behov. Her under arbejdes der med en toning af fagene dansk, matematik og engelsk, så elever, der stiler mod gymnasiet, klædes på til dette i form af øget fokus på for eksempel skriftlighed.

Målet: udvikling af elevernes sociale kompetencer

I forlængelse af ovenstående viser spørgeskemaundersøgelserne blandt eleverne overvejende, at der er forståelse og respekt mellem eleverne i GYM10. Eleverne er overvejende enige i, at tilbuddet træner dem i at samarbejde med andre og skabe gode relationer. I de kvalitative interviews fremføres det dog, at der kunne arbejdes mere målrettet med gruppesammensætning og grupperes funktioner i undervisningen. Gennem tilbuddets levetid har evalueringerne vist, at det har været vigtigt at arbejde med at integrere GYM10-eleverne i gymnasiets aktiviteter og sociale liv, hvilket er blevet gjort med positive effekter for elevernes tilhørsforhold.

Effekter for forsøgets målgruppe

Målgrupperne for forsøget har været de elever, som af forskellige faglige, personlige eller sociale årsager ikke er klar til at starte direkte på en ungdomsuddannelse og som samtidig skulle have et tilbud, de kunne honorere og som ikke lå for langt fra deres bopæl. Vi har i Odsherred Kommune erfaring med, at afstande og transport kan være en begrænsende faktor i forhold til at en gruppe af vores unge søger en ungdomsuddannelse og ”passer deres skole”.

I forhold til udvikling af de personlige og sociale kompetencer ser det ud til, at tilbuddet og dets organisering har haft en effekt - varierende i forhold til elevernes udgangspunkt fra 9. klasse.

Der er opbygget tryghed og kendskab til gymnasiet for de elever, der søger videre på STX. Eleverne har oplevet positive koblinger i GYM10 klassernes samarbejde med gymnasiet. På de personlige og sociale kompetencer er udbyttet særligt blevet tydeligt for eleverne efter start i gymnasiet.

I forhold til de faglige udfordringer er elevsvarene blandede - nogle elevgrupper udtrykker stort fagligt udbytte og andre elevgrupper beskriver undervisningen som ikke tilstrækkelig differentieret og for tæt på 9. klasse. Dette har betydning for elevernes udbytte og ambitioner - sammenholdt med kulturen i den klasse, man går i.

Økonomiske konsekvenser

Udgifterne til driften af GYM10 var de første par år under Bobjergskolens ledelse svære at afgrænse - som beskrevet i beskrivelsen af forsøget. Den samlede udgift har ligget mellem 1.806.000 kr. og 2.284.000 kr. Dette beløb dækker for størstedelen lærerløn og desuden husleje, administration, materialer etc. Efter at udgifterne til GYM10 blev

klart afgrænset, har dette samlede beløb kunnet omregnes til en udgift pr. elev på ca. 39.000 kr. Driften af et egentligt 10. klasses center i kommunen vil være dyrere. Endvidere er der netop i disse måneder ved at blive etableret en 10. fødevarer i Odsherred Kommune i samarbejde med Hotel- og Restaurationskolen i Valby. Dette tilbud vil blive samlet med EUD10 i kommunale bygninger, hvilket højst sandsynligt også vil have betydning for søgningen til GYM10 og dermed de økonomiske rammer for tilbuddet.

Øvrige positive eller negative virkninger

De administrative systemer (tabulex, skoleintra, lectio) på grundskoleniveau og gymnasieniveau er ikke de samme, hvilket har givet en del administrative udfordringer i forhold til skemalægning, fraværsregistrering og karakterindskrivning etc. Dette blev lettet, da driften overgik til gymnasiet. Kommandovejene var uklare/bøvlende i starten af projektet, dels fordi det var nyt og dels befandt ledelsen sig fysisk et andet sted. Mandatet for koordinatoren i GYM10 var ikke tydeligt beskrevet, hvilket ikke gjorde processen lettere. Generelt var der et kommunikationsproblem mellem GYM 10, Odsherreds Gymnasium og Bobjergskolen. I dag, hvor Odsherreds Gymnasium har driften, har gymnasiet købt licens til påkrævede administrative systemer og GYM 10 har fået egen institutionskode. At både ledelse og administration er samlet på Odsherreds Gymnasium sikrer i højere grad, at der kan sættes hurtigt ind, hvis eleverne har problemer.

Eleverne blev det første år delt i to klasser - en klasse med de elever der ønskede tysk, og én med de som ikke skulle have tysk. Det var en meget dårlig struktur, da man fik puttet de fagligt svageste i samme klasse. Dette blev som nævnt justeret fra 2012 og gav dermed en mere hensigtsmæssig klassesammensætning i forhold til parametre som motivation, samspil i klasser etc.

Udbuddet af valgfag i tilbuddet har kunnet øges ved at enkelte elever, har kunnet følge nogle af de kreative fag sammen med 1.g elever i kortere/længere perioder. Desuden arbejder tilbuddet med at udvikle mulighed for glidende overgange i fag, hvor kommende gymnasie-elever er klar til dette.

At have 10. klasse på et gymnasium har også for de ansatte haft positiv betydning begge veje, idet kendskabet til henholdsvis arbejdsformer, elevgrupper og fagindhold er øget. Almenpædagogisk kan de to professionsgrupper også inspirere hinanden.

Der fremkommer dog også enkelte negative konsekvenser, som også er berørt kort i beskrivelsen. Det er sårbart med så få folkeskolelærere i forhold til fravær, sygdom etc, hvilket dog er søgt løst med inddragelse af gymnasielærerne. Eleverne møder derfor også få lærere i undervisningen.

Udfordringer efter juni 2016

Der er både for Odsherreds Gymnasium og Odsherred Kommune brug for en afklaring i forhold til, om vi fortsat kan drive en 10. klasse på gymnasiet. Desuden udtrykker Odsherreds Gymnasium spørgsmålet om, hvorvidt der i kølvandet på folkeskolereformen, kommer et nyt udspil omkring 10. klasse fra undervisningsministeriet inden for en årrække.

Kort opsummerende konklusion

Frikommuneforsøget med drift af 10. klasse (GYM10) på vores kommunale gymnasium - Odsherreds Gymnasium har kørt siden 2011, altså i 5 skoleår. Projektet har hele perioden haft til huse på gymnasiet, men såvel den administrative som den pædagogiske ledelse af GYM10 overgik til gymnasiet fra den lokale folkeskole i august 2014. Denne omlægning har primært bidraget positivt til projektets drift og udvikling.

Gennem forsøgets forløb ser det ud til, at der kan spores en udvikling hen i mod, at GYM10 i stigende grad bidrager til, at eleverne føler sig klædt på til overgangen til STX. Eleverne udtrykker, at de føler sig socialt og modenhedsmæssigt styrket gennem skolegangen i GYM10, hvilket underbygges af svar fra forældreundersøgelsen. I de enkelte skoleår har der været et stigende fravær hen over skoleåret, hvilket dog må sammenholdes med elevernes tidligere fraværsadfærd, idet eleverne overvejende udtrykker, at de pjækker mindre end i 9. klasse.

I forhold til GYM10-elevernes sociale integration på gymnasiet har der skullet gøres en aktiv indsats. Et forhold, som gymnasiet har arbejdet med, men hvor der også fortsat er brug for opmærksomhed. Det ser dog også ud til, at det fysiske og sociale kendskab til gymnasiet har lettet elevernes overgang, så de har kunnet bruge flere kræfter på den faglige del af skolegangen i 1. og 2. g.

Eleverne udtrykker forskelligt og svingende fagligt udbytte af GYM10. I elevinterviewene fremfører nogle elever (såvel nuværende som tidligere), at de kunne ønske sig et højere fagligt niveau og mere differentierede opgaver og arbejdsformer, men samtidig udtrykker de samme elevgrupper, at niveauet er passende i den fast tilbagevendende spørgeskemaundersøgelse. En overvejende del fremfører, at det faglige niveau er for tæt på 9. classes niveau gennem skoleåret. De elever, der havde "et dårligt år i 9.", udtrykker større tilfredshed med det faglige niveau. Eleverne er generelt positive over for de forløb, hvor gymnasielærere har været en del af undervisningen i GYM10, hvilket de nuværende elever udtrykker, at de gerne vil have mere af.